

EERSTE LOW COST

'WALKING EGG' IVF-BABY

IN GHANA GEBOREN

In 2014 haalde prof. dr. Willem Ombelet het wereldnieuws. Samen met zijn team van fertiliteitsexperten ontwikkelde en lanceerde hij een techniek die het mogelijk maakte om aan een fractie van de gangbare tarieven een IVF-behandeling aan te bieden. Hiermee wilde Ombelet vooral in de derde wereld een oplossing bieden voor koppels met vruchtbaarheidsproblemen. 'Want vooral voor vrouwen in de Derde Wereld hangt onvruchtbaarheid als een zwaard van Damocles boven het hoofd', zo verklaart hij zich nader. 'Ze lopen het risico om door hun echtgenoot in de steek gelaten te worden en verstoten te worden door hun familie. Bovendien hangt de kans op een waardige oude dag er voor veel koppels vaak af van het hebben van kinderen.'

Cruciaal voor het project in de Derde Wereld blijft uiteraard de koppeling aan een meer intensieve 'family planning'. Dit wil zeggen reductie van het aantal kinderen voor vruchtbare koppels door educatie van de vrouw in gezondheidscentra voor moeder en kind met aandacht voor aanvaardbare en effectieve anticonceptiemethodes. Daarnaast het geven van een kind aan infertiele koppels. Onvrijwillige kinderloosheid kan er immers meer verregaande sociale gevolgen hebben dan in de Westerse wereld, in het bijzonder voor vrouwen. Kinderloze vrouwen worden gestigmatiseerd, sociaal geïsoleerd en misbruikt. Andere consequenties zijn agressie, huwelijksproblemen, depressie, polygamie en armoede.

Eerste Afrikaanse baby

Ruim drie jaar na de start van het project, kwam uit Ghana het heuglijke nieuws dat de eerste niet-Europese low cost IVF-baby geboren is. Een gezond jongetje van 3,3 kg. 'Dat onze techniek helemaal op punt staat, weten we al langer,' zegt prof. dr. Ombelet. 'Vanuit het fertiliteitscentrum in het ZOL zijn intussen in België, Nederland en Duitsland reeds 97 gezonde baby's geboren volgens de nieuwe methode. Maar het eerste succes in Afrika liet wat op zich wachten. De

werkomstandigheden zijn er vaak van beduidend mindere kwaliteit en de afstand maakt het niet altijd even makkelijk om Afrikaanse artsen goed op te leiden om de techniek correct uit te voeren. Daarom zijn we nu echt opgetogen dat deze zwangerschap tot een goed einde werd gebracht. Heel binnenkort volgt er zelfs een tweede geboorte.'

Obstakels

Toch stoot prof. dr. Ombelet ook op obstakels bij het lanceren van de techniek in de derde wereld. 'De administratieve rompslomp waar we vooral in Afrikaanse landen het hoofd aan moeten bieden, is haast niet te overzien. Elk land stelt ook andere eisen naar accreditatie toe en de regelgeving rond invoerrechten voor onze apparatuur verschilt van land tot land waardoor invoerprocedures soms maandenlang aanslepen. En tot slot blijven we op veel plaatsen tegenstand ervaren van de machtige, traditionele IVF-lobby. Zij verzetten zich tegen een nieuwe, goedkope IVF methode die hun lucratieve, traditionele techniek op de helling zet.'

Toch boeken prof. dr. Ombelet en zijn team nieuwe successen. Zo mag zijn techniek ook in vele andere landen op concrete interesse rekenen, bijvoorbeeld bij fertiliteitscentra in Portugal, Engeland, Egypte, de Verenigde Staten, China en India. 'Want ook in het Westen zijn er heel veel onvruchtbare koppels met een kindervens die niet over de financiële slagkracht beschikken om 5.000 euro of meer voor een IVF-behandeling op tafel te leggen in landen waar er geen terugbetaling voor IVF is voorzien,' zo besluit Ombelet.

